

Wat u moet weten over verlof en luxe verzuim

Artikel 11 van de Leerplichtwet 1969.
In het bijzonder sub f en g in relatie
tot 13a en 14

Uitgave:
Gemeente Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Extra verlof bij religieuze verplichtingen	5
Vakantie onder schooltijd (artikel 11 f)	6
Verlof op grond van ‘gewichtige omstandigheden’ (artikel 11 g)	7
Geen gewichtige omstandigheden – geen recht op verlof	8
Aanduiding familie eerste t/m vierde graad	8
Spoed- of noodsituaties	8
U hebt een aanvraag ingediend	9
Bezwaarschrift indienen	9
Beslissing op bezwaar	9
Beroepschrift indienen bij de rechtbank	9
Erkende instanties voor een medische verklaring	10

Voorwoord

Succes op school begint bij aanwezigheid tijdens de lessen.

De meeste kinderen volgen die lessen ook gewoon. Maar helaas komt het ook voor dat kinderen te laat komen, spijbelen of onder schooltijd met vakantie gaan. Dat kinderen de lessen bijwonen is een verantwoordelijkheid van de school, ouders en leerlingen.

In de Leerplichtwet staat een aantal spelregels op het gebied van verzuim. Soms is afwezig zijn onder schooltijd geoorloofd, vaak ook niet. Het is belangrijk dat scholen, ouders en kinderen weten welke regels er bestaan en dat we ons er ook aan houden.

In deze brochure vindt u een korte uitleg van de Leerplichtwet. Het geeft antwoord op vragen als 'Mag mijn kind een dag langer vakantie?', 'Mijn broer gaat trouwen en ik wil er graag bij zijn. Kan dat?' en 'Hoeveel dagen verlof krijg ik als mijn opa is overleden?'.

Ik hoop dat deze brochure houvast biedt en dat u het belang van de aanwezigheid van de leerlingen op school onderschrijft.

Michel du Chatinier

Wethouder Onderwijs en Jeugd

Inleiding

Leerplicht is leerrecht. Ieder kind in Nederland heeft recht op onderwijs. Uw kind mag vanaf het vierde jaar naar school. Veel kinderen gaan voor het vierde jaar naar een kinderdagverblijf of een voorschool. Hier bereidt men kinderen spelenderwijs voor op de basisschool.

Kinderen zijn volgens de wet leerplichtig vanaf de eerste schooldag in de maand na hun vijfde verjaardag. Voorbeeld: uw kind wordt 12 mei 5 jaar, dan is het op 1 juni volledig leerplichtig.

Omdat het belangrijk is dat kinderen naar school gaan, hebben we in Nederland de Leerplichtwet. Hierin staan afspraken over het volgen van onderwijs. Eén van die afspraken is dat leerlingen nooit zomaar van school mogen wegblijven. Het zonder toestemming wegblijven van school heet 'ongeoorloofd verzuim'. Hieronder verstaan we het regelmatig te laat komen, spijbelen of onder schooltijd met vakantie gaan. Binnen de Leerplichtwet zijn er verschillende soorten verzuim met verschillende criteria. Het team Leerplicht treedt op tegen alle vormen van verzuim, zowel naar leerlingen en ouders als naar scholen. Dit omdat verzuim veelal leidt tot meer verzuim en in het nadeel van het kind is.

Deze brochure gaat over luxe verzuim en verlof.

Ongeoorloofd wegblijven van school door een leerplichtige leerling, voorafgaand of aansluitend aan een vakantie of los van een vakantie, heet 'luxe verzuim'. Voor deze term is gekozen omdat het vaak aan een luxe probleem is gekoppeld. Namelijk de mogelijkheid of wens van vele ouders om meerdere malen op vakantie te gaan en dan graag in goedkopere periodes. Om drukte te vermijden of omdat "het vliegtuig eerder vertrekt", enzovoorts.

4

Als er leerlingen afwezig zijn, dan moet de school dat melden bij het team Leerplicht van de gemeente Alphen aan den Rijn. Dit team voert de Leerplichtwet ook uit voor de gemeenten Nieuwkoop en Rijnwoude. Bij het vermoeden van luxe verzuim is het de taak van de schooldirecteur om dit te melden bij Leerplicht. De leerplichtambtenaar neemt contact op met de ouders en/of de leerling. Als er geen 'gewichtige omstandigheden' zijn of als er bijvoorbeeld geen medische verklaring is, kan de leerplichtambtenaar proces verbaal opmaken of een waarschuwing geven. De leerplichtambtenaar stuurt een proces verbaal naar het Openbaar Ministerie. In het geval van luxe verzuim kan er een boete opgelegd worden aan de ouders. Deze boete kan oplopen als luxe verzuim vaker voorkomt binnen het gezin. Justitie stelt de hoogte van de boete vast. Een strenge aanpak van luxe verzuim geeft een duidelijk signaal af aan ouders, leerlingen en scholen. Leerlingen hebben recht op goed onderwijs. Daar moet de school voor zorgen. Daar staat tegenover dat de ouders en de leerling zelf moeten zorgen dat de leerling aanwezig is. Ook rond de vakantieperiodes.

Er zijn situaties waarin leerlingen wél verlof mogen opnemen. Ouders kunnen hiervoor alléén bij de schooldirecteur schriftelijk een aanvraag indienen. Uiteraard moet de ouder het belang van dit verlof kunnen aantonen. Alleen als er sprake is van 'gewichtige omstandigheden buiten de wil van de ouders om' of van 'bijzondere omstandigheden', is het soms mogelijk om een uitzondering te maken. Een andere reden om verlof aan te vragen is vakantieverlof vanwege het beroep van één van de ouders.

Op de volgende pagina's vindt u informatie over situaties waarvoor u wel en geen verlof kunt aanvragen.

Extra verlof bij religieuze verplichtingen

Wanneer uw kind plichten moet vervullen die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging, bestaat er recht op verlof. In onderstaande tabel staat wanneer dit het geval is. Voor Sjabbat en Joodse feestdagen gelden alleen die dagen dat men niet mag werken, dragen en schrijven. Als u van dit verlof gebruik wilt maken, hoeft u dit niet aan te vragen. U doet een beroep op vrijstelling en daarom volstaat een (mondelijke) mededeling. De mededeling moet u uiterlijk twee dagen van tevoren doen bij de directeur van de school van uw kind(eren).

De directeur kan dat eventueel toetsen aan de hand van de feestdagenkalender <http://www.stimin.nl/feestkalender/!kalender.php>. De data kunnen per jaar verschillen.

Voor alle dagen voor religieuze bijeenkomsten of vieringen geldt:

- u moet praktiserend zijn en het kind moet verplicht zijn dit bij te wonen;
- er bestaat recht op verlof van 1 dag per viering. Ook als het feest of de bijeenkomst zelf langer duurt.

Bekende voorbeelden:

Chinees	Islamitisch	Joods	Hindoe
Nieuwjaar	Offerfeest ¹ Suikerfeest ² Diwalifeest	Paasfeest ³ Wekenfeest Joods Nieuwjaar Grote verzoendag Loofhuttenfeest ⁴ Slotfeest Vreugd der Wet	Holifeest

1 Het offerfeest duurt 4 dagen

2 Het Suikerfeest bestaat uit 3 dagen

3 Het paasfeest bestaat uit tweemaal 2 dagen

4 Het Loofhuttenfeest bestaat uit eenmaal 2 dagen + eenmaal 3 dagen

Voor culturele bijeenkomsten of festiviteiten bestaat géén recht op verlof.

Vakantie onder schooltijd

De hoofdregel is: het is niet toegestaan om met vakantie te gaan onder schooltijd, dus buiten de schoolvakanties (artikel 11 f Leerplichtwet 1969).

De vakantieaanvraag moet vooraf (minimaal 8 weken) bij de schooldirecteur worden ingeleverd door middel van het formulier 'Verzoek vrijstelling schoolbezoek'. Dit formulier kunt u aanvragen op school of bij het team Leerplicht. Het formulier is ook te downloaden op www.alphenaandenrijn.nl.

Toelichting

Een vakantie buiten de vastgestelde schoolvakanties is **uitsluitend** mogelijk wanneer één van de ouders/verzorgers vanwege de specifieke aard van zijn/haar beroep niet in de gelegenheid is om tijdens de vastgestelde schoolvakantie met zijn/haar kinderen op vakantie te gaan. Dit moet blijken uit een **gewaarmerkte** (niet voorgedrukte) verklaring van de werkgever of, als die ouder/verzorger een zelfstandige is, uit een eigen verklaring.

In deze verklaring moet minimaal worden vermeld en aangetoond:

Werknemers

- 1 De verplichting vanuit de werkgever om in een bepaalde periode vakantie te moeten opnemen, gerelateerd aan uw functie. Dus niet omdat u dat graag wilt en de werkgever vindt dat goed.
- 2 De uitdrukkelijke verklaring van uw werkgever, dat u in geen enkele schoolvakantie dat schooljaar vrij kunt krijgen

Zelfstandigen

- 1 U moet aannemelijk kunnen maken, dat u door de aard van uw beroep of functie in het betreffende schooljaar in geen enkele schoolvakantie vrij kunt nemen. Tevens moet de periode waarin u moet doorwerken, zoals de zomervakantie, van groot belang zijn voor uw hoofdkomen. Dat betekent dus, dat u bijvoorbeeld niet als argument kunt hanteren, dat u jaren geen vakantie hebt kunnen opnemen en nu graag in maart op de wintersport wilt, of enkele dagen voor de herfstvakantie weg wilt.
- 2 Wat is uw beroep, aard van uw bedrijf, eenmanszaak, meerdere werknemers, etc.

Zowel voor werknemers/werkgevers als zelfstandigen geldt:

- 1 Het moet om de enige gezinsvakantie van dat schooljaar gaan.
- 2 Er mag nooit meer dan één keer per schooljaar maximaal 10 dagen vakantie worden toegekend door de schooldirecteur.
- 3 Indien er tweemaal één week wordt gevraagd in een schooljaar, kan de directeur slechts één keer een week toestaan.
- 4 Als er één keer minder schooldagen worden gevraagd en toegekend, kan er geen tweede keer het restant worden aangevraagd in dat schooljaar.
- 5 De gevraagde periode mag een reguliere schoolvakantie niet verlengen, noch vooraf, noch achteraf.
- 6 In de eerste twee weken van een schooljaar mag nooit vakantie worden toegekend.
- 7 Een verklaring als hierboven bedoeld moet naar waarheid worden opgemaakt en ondertekend. Als blijkt dat de verklaring onjuist is, dan kan er sprake zijn van valsheid in geschrifte. Dat is strafbaar.

Zie eventueel ook onder 11g wat geen gewichtige omstandigheden zijn of omstandigheden die niet te maken hebben met aard van bedrijf of beroep.

Verlofaanvraag vanwege gewichtige (speciale) omstandigheden

Hierbij gaat het om uiteenlopende zaken waarvoor de schooldirecteur maximaal 10 schooldagen per schooljaar verlof mag geven (artikel 11 g Leerplichtwet 1969). De verlofaanvraag moet vooraf (minimaal 8 weken) bij de schooldirecteur worden ingeleverd door middel van het formulier 'Verzoek vrijstelling schoolbezoek'. Dit formulier kunt u aanvragen op school of bij het team Leerplicht. Het formulier is ook te downloaden op www.alphenaandenrijn.nl.

Een aanvraag om verlof voor een langere periode dan tien schooldagen moet ook bij de schooldirecteur ingediend worden. De directeur moet de aanvraag dan voorzien van zijn mening of advies en dat doorsturen naar Leerplicht. De leerplichtambtenaar beslist dan op een dergelijke aanvraag.

Gewichtige (speciale) omstandigheden

Gewichtige (speciale) omstandigheden zijn:

- Verhuizing (maximaal één dag verlof).
- Wettelijke verplichtingen, indien onmogelijk buiten schooltijd. Bijvoorbeeld verblijfspapieren, adoptiepapieren, waarbij aanwezigheid kind vereist is.
- Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad binnen de woonplaats: maximaal 1 dag.
- Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad buiten de woonplaats: maximaal 2 dagen.
- Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad buiten Nederland: maximaal 5 dagen.
- Bevalling van de moeder/verzorgster (maximaal 2 dagen).
- Ernstige ziekte van ouder(s) en familieleden t/m de vierde graad, waarbij aanvrager met spoed en direct moet vertrekken. De afwezigheid kan meestal pas achteraf worden beoordeeld, waarbij de richtlijn is om maximaal 10 dagen toe te kennen. ¹
- Overlijden van een familielid binnen Nederland ¹
  - Familielid in de eerste graad (maximaal vier dagen)
  - Familielid in de tweede graad (maximaal twee dagen).
  - Familielid in de derde of vierde graad (maximaal één dag).
- Overlijden van een familielid tot en met de vierde graad buiten Nederland: maximaal 5 dagen.
- Een ambts- of huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorg(er)s of grootouder(s)/verzorg(er)s. Het gaat om 12,5, 25, 40 of 50 jarig jubileum (maximaal één dag). ²

---

¹Ziekte en overlijden moeten aangetoond worden door een naar het Nederlands vertaalde medische verklaring door een erkende instantie (zie pagina 10)

²Data moeten worden aangetoond en de viering er van moet binnen een redelijke periode rond die datum gebeuren.

Geen gewichtige omstandigheden – geen recht op verlof

In onderstaande situaties heeft uw kind **geen** recht op verlof:

- familiebezoek/hereniging in het buitenland;
- verjaardagen van (over)grootouders;
- voor het eerst of na lange tijd ontmoeten van (over)grootouders;
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- langdurige afwezigheid, zoals wereldreis of sabbatical;
- goedkope tickets buiten de reguliere schoolvakantie;
- door derden aangeboden en eventueel betaalde reis buiten de reguliere schoolvakantie;
- gewonnen reis buiten de reguliere schoolvakantie;
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met top(verkeers)drukke;
- vakantie onder schooltijd bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden;
- vakantiespreiding in Nederland;
- dienstroosters van werkgevers van (één van) de ouders, zoals: vervoersbedrijven, taxibedrijven, politie, brandweer, enzovoorts;
- deelname binnen schooltijd aan uitjes/reisjes georganiseerd door bijvoorbeeld sport-, muziek- of dansverenigingen;
- ontluikend talent: cursussen, toernooien, specifieke lessen ten behoeve van het talent; ³
- de aanwezigheid of begeleiding van onderwijskundigen is geen reden dit wel toe te staan;
- werknemer kan niet op skivakantie in de voorjaarsvakantie omdat andere werknemers al gaan.
Of: ik kan niet op vakantie omdat mijn medewerkers al weg zijn, hierdoor moet ik zelf buiten de reguliere vakantie gaan;
- een combinatie van redenen.

Deze richtlijnen gelden ook voor aanvragen tot en met 10 schooldagen (dus waar de schooldirecteur over beslist) en gelden voor alle onderwijsinstellingen.

8

Aanduiding familie eerste t/m vierde graad

Eerste graad:	Ouder(s) / verzorger(s)
Tweede graad:	Broer(s), zus(sen) en grootouder(s)
Derde graad:	Oom(s), tante(s) en overgrootouder(s)
Vierde graad:	Neven, nicht(en), oudtante(s) en oudoom(s)

Spoed- of noodsituaties

Het kan gebeuren dat u wegens omstandigheden genoodzaakt bent met spoed te vertrekken. Of dat uw kind door omstandigheden niet naar school kon op de datum die eigenlijk afgesproken was. In dit geval was het voor u niet mogelijk om vooraf verlof aan te vragen, daarom wordt de afwezigheid achteraf beoordeeld. Het is van belang dat u ervoor zorgt dat u stukken kunt laten zien die de noodzaak van uw plotselinge vertrek of latere terugkomst kunnen aantonen.

Was uw kind tot en met 10 schooldagen afwezig, dan beoordeelt de schooldirecteur of er achteraf verlof kan worden toegekend. Was uw kind langer dan 10 schooldagen afwezig, dan beoordeelt de leerplichtambtenaar de afwezigheid. De schooldirecteur of leerplichtambtenaar kan het volgende beslissen:

- De afwezigheid was geoorloofd. In dit geval krijgt u hierover een brief, waarin staat dat er verder voor u geen consequenties zijn verbonden aan de extra afwezigheid. Het dossier wordt gesloten.
- De afwezigheid was ongeoorloofd. Zie verder pagina 4

³Valt buiten de regelgeving van de Leerplichtwet. Is een zaak van de school via vastgesteld lesrooster. In het voortgezet onderwijs gaat het dan meestal om zogenaamde 'Loot'-scholen.

U hebt een aanvraag ingediend

De schooldirecteur neemt binnen acht weken na dagtekening (de datum waarop u het aanvraagformulier hebt ingeleverd) een beslissing over de aanvraag. Zodra het besluit is genomen, hoort u deze schriftelijk te ontvangen in de vorm van een beschikking. Bij een afwijzing moet de directeur dat motiveren en wijzen op de mogelijkheid van bezwaar.

Bezwaarschrift indienen

U dient een bezwaarschrift in bij de persoon/instantie die het besluit heeft genomen, dus òf bij de directeur (tot en met 10 dagen) òf bij de leerplichtambtenaar (meer dan 10 dagen), dus **niet** bij burgemeester en wethouders.

Let op: een locatiedirecteur mag wel beslissen op een aanvraag, maar niet op een bezwaarschrift. Die bevoegdheid blijft bij de algemeen of bovenschools directeur zelf.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en tenminste de volgende gegevens bevatten:

- naam en adres van belanghebbende;
- de dagtekening (datum);
- een omschrijving van het besluit dat is genomen;
- argumenten die duidelijk maken waarom u niet akkoord gaat met het besluit;
- wanneer het bezwaar niet door u, maar namens u wordt ingediend, moet u een volmacht ondertekenen en bij het bezwaarschrift voegen.

Beslissing op bezwaar

De directeur moet degene die bezwaar indient uitnodigen om gehoord te worden.

Als een schooldirecteur een verzoek afwijst, kunt u niet in bezwaar gaan bij de leerplichtambtenaar. Leerplichtambtenaren kunnen u alleen maar algemene voorlichting geven en op rechten en plichten wijzen. Dat geldt ook als de directeur u doorverwijst naar de leerplichtambtenaar. De directeur kan, als hij advies wil, uiteraard wel zelf contact met de leerplichtambtenaar opnemen.

Als het bezwaarschrift ongegrond wordt verklaard, moet dat gemotiveerd en onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij de rechtbank in de beschikking van de directeur worden vermeld.

Beroepschrift indienen bij de rechtbank

Bent u het dan nog niet eens met het besluit (de ongegrondverklaring van uw bezwaar door de directeur of de leerplichtambtenaar) dan kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) binnen zes weken schriftelijk beroep aantekenen bij de Arrondissementsrechtbank, sector Bestuursrecht. Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Wel kan de indiener van een beroepschrift zich wenden tot de President van de bevoegde rechtbank, met het verzoek een voorlopige voorziening te treffen. Aan zo'n juridische procedure zijn kosten verbonden: voordat u een beroepschrift indient is het raadzaam juridisch advies in te winnen, bijvoorbeeld bij een Bureau voor Rechtshulp.

Erkende instanties voor een medische verklaring

In geval van te late terugkeer door ziekte of verzoek in verband met ziekte/overlijden wordt alleen een doktersverklaring geaccepteerd van de volgende instanties:

België	De gewestelijke dienst van de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering Mutualiteit (ziekenfonds)
Denemarken	Amtskommune of het gemeentebestuur
Duitsland	Allgemeine Ortskrankenkasse
Engeland	Local Social Security Officer
Finland	Kansaneläkelaitos - Folkpensionanstalten
Frankrijk	Caisse Primaire d'Assurance Maladie
Griekenland	IKA (Idryma Koinonikon Asphaliskon)
Ierland	Department of Social Welfare
Italië	Unita Sanitaria Locale
Israël	Israel National Insurance Institute
Kaapverdië	Instituto Nacional de Previdencia Social
Kroatië	Ministarstvo Rada, Socijalne Skrbo I Orbitelji
Lichtenstein	Amt für Volkswirtschaft
Luxemburg	Caisse Nationale d'Assurance Maladie des ouvriers
Marokko	CNSS (Caisse National de Sécurité Social)
Noorwegen	Folke Trygdkontoret for Utenlandssaker (Oslo)
Oostenrijk	Gebietskrankenkasse
Portugal	Administrações Regionazis de Saude/Centros de Saude
Slovenië	Skupnost Pokojninskega in Invaldskega Zava Raovanja
Spanje	INSS (Instituto Nacional de la Seguridad Social)
Tunesië	CNSS (Caisse National de Sécurité Social)
Turkije	SSK (Sosiyal Sigortal Kurumu)
IJsland	Tryggingastofnun Risikins
Zweden	Forsakringskassa

10

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met:

- team leerplicht, telefoon 14 01 72
- de schooldirecteur, zie daarvoor de website van de school

Aan de inhoud van deze brochure en van de websites van de scholen kunnen geen rechten worden ontleend, noch aansprakelijkheid voor eventuele fouten.

Gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1

Postbus 13

2400 AA Alphen aan den Rijn

Telefoon 14 0172

gemeente@alphenaandenrijn.nl

www.alphenaandenrijn.nl

Gemeente

Alphen aan den Rijn